

Warszawa, dnia 4 stycznia 2024 r.

Poz. 14

**OBWIESZCZENIE  
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

z dnia 20 listopada 2023 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi  
w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania  
„Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju  
Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2016 r. poz. 153), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 322);
- 2) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 października 2017 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 2052);
- 3) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 maja 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 1068);
- 4) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 270);
- 5) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 maja 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 1021);
- 6) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 marca 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 472).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 322), które stanowią:

„§ 2. Do przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2016 r.”;

- 2) § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 października 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 2052), które stanowią:

„§ 2. Do zwrotu pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 z tytułu zdarzeń, które nastąpiły przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 3) § 2–6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 maja 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 1068), które stanowią:

„§ 2. Do wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, zwanej dalej „pomocą”, do gruntu, w odniesieniu do którego termin złożenia dokumentów wymienionych w § 13 ust. 9 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym upłynął przed dniem 1 stycznia 2017 r., w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i:

- 1) niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia

– stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym, z wyłączeniem § 13 ust. 4 rozporządzenia zmienianego w § 1, który stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. Do wypłaty pomocy do gruntu, w odniesieniu do którego termin złożenia dokumentów wymienionych w § 13 ust. 9 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym upływa po dniu 31 grudnia 2016 r., w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i:

- 1) niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia

– stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 4. W przypadku gdy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia odmówiono wypłaty pomocy do zalesionego gruntu:

- 1) który nie został przekwalifikowany na grunt leśny z przyczyn innych niż negatywna ocena udatności uprawy leśnej oraz
- 2) w odniesieniu do którego termin złożenia dokumentów wymienionych w § 13 ust. 9 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym upłynął w dniu 31 grudnia 2017 r.

– kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uchyla z urzędu decyzję o odmowie wypłaty tej pomocy w części dotyczącej tego gruntu.

§ 5. Do zwrotu pomocy z tytułu zdarzeń stanowiących podstawę zwrotu tej pomocy, które nastąpiły przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 4) § 2–4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 270), które stanowią:

„§ 2. Do wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia

– stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Do zwrotu pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 z tytułu zdarzeń, które nastąpiły przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 5) § 2–4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 maja 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 1021), które stanowią:

„§ 2. Do wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem 15 marca 2021 r.,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały wznowione po dniu 14 marca 2021 r.

– stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Do wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi po dniu 14 marca 2021 r. i niezakończonymi przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 6) § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 marca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 472), które stanowią:

„§ 2. Do przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia

– stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2023 r.”.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi  
z dnia 20 listopada 2023 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 14)

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI<sup>1)</sup>

z dnia 19 marca 2009 r.

### **w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a pkt 2 i 3 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2023 r. poz. 1105) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne”, zwanej dalej „pomocą na zalesianie”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, zwanym dalej „Programem”, a także przestrzenny zasięg wdrażania tego działania, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy na zalesianie, zwanych dalej „wnioskami o pomoc”;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o pomoc;
- 3) przypadki, w których następca prawny wnioskodawcy albo nabywca gospodarstwa rolnego lub jego części może, na swój wniosek, wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce wnioskodawcy, oraz warunki i tryb wstąpienia do tego postępowania;
- 4) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa rolnego lub jego części może być przyznana pomoc na zalesianie, oraz warunki i tryb przyznania tej pomocy;
- 5) wyrażoną w procentach wielkość zmniejszenia pomocy na zalesianie w zależności od dokonanej oceny wagi stwierdzonej niezgodności, a także przypadki uznawane za drobną niezgodność;
- 6) szczegółowe warunki i tryb podejmowania działań, o których mowa w art. 97 ust. 3 i art. 99 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1306/2013”, w przypadku niestosowania zmniejszeń lub wykluczeń określonych w tych przepisach;
- 7) wyjątkowe okoliczności, inne niż określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy na zalesianie.

§ 2. Działanie, o którym mowa w § 1, jest wdrażane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) dochodach z rolnictwa – rozumie się przez to:
  - a) dochody z pracy w gospodarstwie rolnym obliczone na podstawie liczby hektarów przeliczeniowych, stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem rolnym, ustalonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 oraz z 2023 r. poz. 1450), oraz wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o pomoc, na podstawie art. 18 tej ustawy lub
  - b) dochody z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o pomoc;

<sup>1)</sup> Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 716).

- 2) sukcesji naturalnej – rozumie się przez to zmiany w zbiorowiskach roślinnych na gruntach odłogowanych, których skutkiem jest pojawienie się roślinności drzewiastej w sposób naturalny;
- 3) (uchylony).

§ 4. 1. Pomoc na zalesianie gruntów rolnych jest przyznawana rolnikowi w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.<sup>2)</sup>), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2115”, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, zarządzających mieniem Skarbu Państwa na podstawie przepisów o lasach, zwanemu dalej „rolnikiem”, jeżeli:<sup>3)</sup>

- 1) został wpisany do ewidencji producentów stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 2) zobowiązał się do:
  - a)<sup>4)</sup> wykonania zalesienia gruntów, na których do dnia złożenia wniosku o pomoc była prowadzona działalność rolnicza w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.), zgodnie z normami w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska określonymi w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego,
  - b) pielęgnacji założonej uprawy leśnej przez 5 lat od dnia wykonania zalesienia – zgodnie z planem zalesienia, o którym mowa w przepisach o lasach, zwanym dalej „planem zalesienia”;
- 3) zobowiązał się do prowadzenia założonej uprawy leśnej, o której mowa w pkt 2 lit. b, przez 15 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie;
- 4) są przestrzegane wymogi i normy określone w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, z uwzględnieniem przepisów art. 50a i art. 51 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.);
- 5) uzyskał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego zalesienia – w przypadku gdy planowane zalesienie jest przedsięwzięciem, którego realizacja wymaga, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.<sup>5)</sup>), uzyskania takiej decyzji.

2. Pomoc na zalesianie gruntów rolnych jest przyznawana rolnikowi do gruntów:

- 1) stanowiących grunty orne lub sady, które zostały przeznaczone do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku tego planu, gdy zalesianie tych gruntów nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 2) stanowiących własność lub współwłasność tego rolnika albo własność jego małżonka;
- 3) o powierzchni większej niż 0,5 ha i szerokości większej niż 20 m, przy czym wymagań tych nie stosuje się, jeżeli grunty graniczą z lasem, a ich powierzchnia wynosi co najmniej 0,1 ha;

<sup>2)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35, Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 136, Dz. Urz. UE L 102 z 17.04.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 148 z 08.06.2023, str. 130.

<sup>3)</sup> Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 marca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 472), które weszło w życie z dniem 15 marca 2023 r.

<sup>4)</sup> Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

<sup>5)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1113, 1501, 1506, 1688, 1719, 1890, 1906 i 2029.

- 4) położonych poza:
- a) obszarami Natura 2000 lub obszarami znajdującymi się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890), chyba że planowane zalesienie nie jest sprzeczne z planami ochrony albo planami zadań ochronnych tych obszarów,
  - b) obszarami rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, parków narodowych lub obszarami ich otulin, chyba że planowane zalesienie nie jest sprzeczne z celami ochrony tych obszarów.

3. Jeżeli grunty przeznaczone do zalesienia nie odpowiadają wymaganiom, o których mowa w ust. 2 pkt 3, pomoc na zalesianie może być przyznana każdemu z co najmniej 3 rolników, jeżeli każdy z nich złożył wniosek o pomoc, a ich grunty przeznaczone do zalesienia:

- 1) sąsiadują ze sobą;
- 2) łącznie odpowiadają wymaganiom określonym w ust. 2 pkt 1, 2 i 4;
- 3) mają łączną powierzchnię nie mniejszą niż 2 ha i szerokość większą niż 20 m, przy czym wymagania, które dotyczą szerokości gruntu, nie stosuje się, jeżeli grunty graniczą z lasem.

§ 5. 1. Pomoc na zalesianie gruntów innych niż te, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 1, zwanych dalej „gruntami innymi niż rolne”, jest przyznawana rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) został wpisany do ewidencji producentów stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 1a) uzyskał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego zalesienia – w przypadku gdy planowane zalesienie jest przedsięwzięciem, którego realizacja wymaga, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, uzyskania takiej decyzji;
- 2) zobowiązał się do:
  - a) wykonania zalesienia gruntów innych niż rolne:
    - z sukcesją naturalną lub
    - wymagających ochrony z uwagi na funkcje wodochronne lub glebochronne,
  - b) pielęgnacji założonej uprawy leśnej przez 5 lat od dnia wykonania zalesienia  
– zgodnie z planem zalesienia.

2. Pomoc na zalesianie gruntów innych niż rolne jest przyznawana rolnikowi do gruntów:

- 1) wykazanych w ewidencji gruntów jako użytki rolne lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych niewykorzystywanych do produkcji rolniczej;
- 2) położonych poza:
  - a) obszarami Natura 2000 lub obszarami znajdującymi się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, chyba że planowane zalesienie nie jest sprzeczne z planami ochrony albo planami zadań ochronnych tych obszarów,
  - b) obszarami rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, parków narodowych lub obszarami ich otulin, chyba że planowane zalesienie nie jest sprzeczne z celami ochrony tych obszarów;
- 3) przeznaczonych do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku tego planu, jeżeli zalesienie tych gruntów nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 4) stanowiących własność lub współwłasność tego rolnika albo własność jego małżonka i spełniających wymagania, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 3 albo ust. 3 pkt 1 i 3;
- 5) na których:
  - a) występują drzewa lub krzewy pochodzące z sukcesji naturalnej, należące do rodzimych gatunków lasotwórczych, w tym drzewa lub krzewy z gatunków wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia,

- b) drzewa z gatunków wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia występują w kępach o powierzchni co najmniej 5 arów, a ich liczba na hektar:
    - wynosi nie mniej niż 50% liczby sadzonek na hektar określonej w odniesieniu do poszczególnych gatunków w załączniku nr 2 do rozporządzenia – w przypadku drzew o średniej wysokości do 0,5 m,
    - wynosi nie mniej niż 30% liczby sadzonek na hektar określonej w odniesieniu do poszczególnych gatunków w załączniku nr 2 do rozporządzenia – w przypadku drzew o średniej wysokości co najmniej 0,5 m,
  - c) powierzchnia kęp, o których mowa w lit. b, stanowi nie mniej niż 10% powierzchni gruntu przeznaczonego do zalesienia,
  - d) wiek drzew lub krzewów wyrosłych w wyniku zaprzestania użytkowania rolniczego nie przekracza 20 lat – w przypadku gruntów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a tiret pierwsze;
- 6) wskazanych w planie zalesienia jako grunty, które po zalesieniu spełniać będą funkcje wodochronne lub glebochronne – w przypadku gruntów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a tiret drugie.

**§ 5a.** Zobowiązanie, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz § 5 ust. 1 pkt 2, jest wykonywane na gruntach objętych obszarem zatwierdzonym w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi pkt 23 lit. b rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 640/2014”. Przepis ten stosuje się również w przypadku, o którym mowa w art. 18 ust. 6 akapit drugi rozporządzenia nr 640/2014.

**§ 6. 1. Plan zalesienia powinien:**

- 1) zawierać:
  - a) dane dotyczące rolnika:
    - imię i nazwisko albo nazwę,
    - określenie miejsca zamieszkania i adresu albo siedziby i adresu,
    - numer identyfikacyjny rolnika nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności,
  - b) podpis nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, który sporządził ten plan, zwanego dalej „nadleśniczym”,
  - c) dokumenty dołączone przez rolnika do wniosku o sporządzenie tego planu,
  - d) inne elementy określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia;
- 2) obejmować grunty graniczące ze sobą, tworzące jeden kompleks przeznaczony do zalesienia;
- 3) być sporządzony odrębnie dla gruntów rolnych albo gruntów innych niż rolne, przy uwzględnieniu stanu faktycznego gruntów przeznaczonych do zalesienia, których granice są oznakowane w terenie;
- 4) być sporządzony wspólnie dla rolników, o których mowa w § 4 ust. 3, na ich wspólny wniosek – w przypadku, o którym mowa w tym przepisie.

**2. Dokumentami, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c, są:**

- 1) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczący działek ewidencyjnych, na których są położone grunty przeznaczone do zalesienia, a w przypadku braku tego planu – zaświadczenie potwierdzające, że przeznaczenie gruntów do zalesienia nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 2) zaświadczenie wydane przez właściwy organ gminy, potwierdzające że grunty przeznaczone do zalesienia są położone na obszarze Natura 2000 lub obszarze znajdującym się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, albo postanowienie o odmowie wydania takiego zaświadczenia;
- 3) oświadczenie rolnika o powierzchni gruntów przeznaczonych do zalesienia, zawierające numery działek ewidencyjnych, na których są położone te grunty;
- 4) wypis z ewidencji gruntów i budynków dotyczący działek ewidencyjnych, na których są położone grunty przeznaczone do zalesienia;

- 5) mapa sporządzona przez osobę posiadającą uprawnienia zawodowe, nadane na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752, 1615, 1688 i 1762), na podkładzie mapy zasadniczej lub na podkładzie ewidencyjnym, zawierająca wskazanie granic całości gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz określenie łącznej powierzchni tych gruntów, a także wskazanie granic gruntów przeznaczonych do zalesienia:
  - a) w poszczególnych klasach gleboznawczych i określenie powierzchni tych gruntów – w przypadku planowanego zalesienia części działki ewidencyjnej lub zalesienia gruntów innych niż rolne,
  - b) o nachyleniu terenu powyżej 12° i określenie powierzchni tych gruntów – w przypadku planowanego zalesienia gruntu o nachyleniu terenu powyżej 12°;
- 6) kopia części mapy ewidencyjnej gruntów i budynków, która obejmuje grunty przeznaczone do zalesienia, z naniesionymi granicami tych gruntów, albo jej powiększenie – w przypadkach innych niż określone w pkt 5;
- 7) opinia regionalnego dyrektora ochrony środowiska o braku sprzeczności planowanego zalesienia z:
  - a) celami ochrony danego obszaru – jeżeli grunt przeznaczony do zalesienia jest położony w rezerwacie przyrody lub parku krajobrazowym lub na obszarze ich otulin,
  - b) planami ochrony albo planami zadań ochronnych danego obszaru – jeżeli grunt przeznaczony do zalesienia jest położony na obszarze Natura 2000 lub obszarach znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 8) opinia właściwego dyrektora parku narodowego o braku sprzeczności planowanego zalesienia z celami ochrony danego obszaru – jeżeli grunt przeznaczony do zalesienia jest położony w parku narodowym lub na obszarze jego otuliny, również w przypadku gdy ten grunt jest położony w granicach obszaru Natura 2000 lub obszarów znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

§ 7. Pomoc na zalesianie w ramach Programu może być przyznana jednemu rolnikowi do powierzchni nie większej niż 100 ha.

§ 8. 1. Pomoc na zalesianie obejmuje:

- 1) wsparcie na zalesienie – stanowiące jednorazową, zryczałtowaną płatność z tytułu poniesionych kosztów zalesienia i ewentualnego ogrodzenia uprawy leśnej w przeliczeniu na hektar zalesionych gruntów, wypłacaną w pierwszym roku, licząc od dnia wykonania zalesienia;
- 2) premię pielęgnacyjną – stanowiącą zryczałtowaną płatność z tytułu poniesionych kosztów prac pielęgnacyjnych oraz ochrony uprawy leśnej przed zwierzyną w przeliczeniu na hektar zalesionych gruntów, wypłacaną corocznie przez 5 lat, licząc od dnia wykonania zalesienia;
- 3) premię zalesieniową – stanowiącą zryczałtowaną płatność z tytułu utraconych dochodów wynikających z przeznaczenia gruntów rolnych na grunty leśne w przeliczeniu na hektar zalesionych gruntów, wypłacaną corocznie przez 15 lat, licząc od dnia wykonania zalesienia.

2. Plan zalesienia realizuje się do dnia wypłaty:

- 1) wsparcia na zalesienie – w przypadku rolników uzyskujących wyłącznie tę część pomocy na zalesianie;
- 2) ostatniej premii pielęgnacyjnej – w przypadku pozostałych rolników.

3. Plan zalesienia przechowuje rolnik, a jego kopię nadleśniczy, przez okres realizacji tego planu.

4. Wysokość pomocy na zalesianie, w danym roku kalendarzowym, ustala się jako iloczyn stawek wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej na hektar gruntu i powierzchni zalesionego gruntu objętego obszarem zatwierdzonym w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi pkt 23 lit. b rozporządzenia nr 640/2014, po uwzględnieniu zmniejszeń lub wykluczeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności, w szczególności zmniejszeń lub wykluczeń, o których mowa w art. 16 i art. 19 rozporządzenia nr 640/2014, a w przypadku wsparcia na zalesienie – zmniejszeń lub wykluczeń, o których mowa w art. 63 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.).

4a. Przy ustalaniu wysokości pomocy na zalesianie gruntów rolnych uwzględnia się deklarowaną przez rolnika powierzchnię tych gruntów, nie większą jednak niż maksymalny kwalifikowalny obszar, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 640/2014, określony w systemie identyfikacji działek rolnych, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.



4b. Przy ustalaniu wysokości pomocy na zalesianie, do powierzchni zalesionego gruntu objętego obszarem zatwierdzonym w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi pkt 23 lit. b rozporządzenia nr 640/2014 zalicza się powierzchnię gruntu:

- 1) wyznaczoną przez granicę uprawy leśnej i granicę sąsiedniego gruntu stanowiącego własność innego podmiotu, lecz nie większą niż wyznaczona przez granicę uprawy leśnej i linię biegnącą w odległości:
  - a) 1,5 m od granicy tej uprawy – w przypadku gdy grunt, na którym znajduje się ta uprawa, sąsiaduje z gruntem użytkowanym jako grunt leśny, stanowiącym własność innego podmiotu,
  - b) 3 m od granicy tej uprawy – w przypadku gdy grunt, na którym znajduje się ta uprawa, sąsiaduje z gruntem użytkowanym w sposób inny niż określony w lit. a, stanowiącym własność innego podmiotu;
- 2) przeznaczoną do działań związanych z ochroną przeciwpożarową, o ile działania takie zostały określone w planie zalesienia;
- 3) zajęta przez:
  - a) drzewa będące pomnikami przyrody, objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody,
  - b) rowy, których szerokość nie przekracza 2 m,
  - c) oczka wodne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m<sup>2</sup>.

5. Wysokość wsparcia na zalesienie i premii pielęgnacyjnej jest uzależniona od nachylenia terenu, na którym znajduje się grunt przeznaczony do zalesienia, a w przypadku gruntów z sukcesją naturalną – również od procentowej powierzchni tych gruntów, na których występują kępy, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 5 lit. b.

6. Pomoc na zalesianie gruntów innych niż rolne obejmuje wyłącznie wsparcie na zalesienie i premię pielęgnacyjną, z tym że w przypadku gruntów z sukcesją naturalną podstawą do obliczenia wsparcia na zalesienie i premii pielęgnacyjnej jest powierzchnia tych gruntów albo powierzchnia tych gruntów pomniejszona o powierzchnię gruntów, na których występują kępy, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 5 lit. b.

7. Wysokość stawek pomocy na zalesianie oraz szczegółowy sposób obliczania wsparcia na zalesienie i premii pielęgnacyjnej w przypadku gruntów z sukcesją naturalną są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

8. Premia zalesieniowa jest przyznawana rolnikowi uzyskującemu co najmniej 25% dochodów z rolnictwa.

9. Pomoc na zalesianie przyznawana jednostkom samorządu terytorialnego lub jednostkom organizacyjnym gmin, powiatów oraz województw obejmuje wyłącznie wsparcie na zalesienie.

**§ 9. 1.** Wnioski o pomoc są rozpatrywane zgodnie z kolejnością ich złożenia.

2. W jednym wniosku o pomoc można ubiegać się o przyznanie pomocy na zalesianie gruntów objętych jednym planem zalesienia.

3. Wniosek o pomoc, poza elementami podania określonymi w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiera:

- 1)<sup>6)</sup> numer identyfikacyjny wnioskodawcy nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który może być wykorzystany do ubiegania się o pomoc na zalesianie;
- 2) dane niezbędne do ustalenia wysokości pomocy;
- 3) termin wykonania zalesienia;
- 4) informację o powierzchni gruntów w poszczególnych klasach gleboznawczych;
- 5) informację o załącznikach;
- 6) oświadczenie o:
  - a) powierzchni działek ewidencyjnych,
  - b) sposobie użytkowania gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- 7) informację o powierzchni całkowitej gospodarstwa rolnego;
- 8) oświadczenia i zobowiązania związane z pomocą na zalesianie.

<sup>6)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 270), które weszło w życie z dniem 5 marca 2020 r.

4. Wniosek o pomoc składa się do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, w terminie od dnia 1 czerwca do dnia 31 lipca danego roku.

5. Do wniosku o pomoc dołącza się:

- 1) kopię planu zalesienia, potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez nadleśniczego, który sporządził ten plan;
- 2) pisemną zgodę:
  - a) pozostałych współwłaścicieli na zalesienie gruntów rolnych lub gruntów innych niż rolne, jeżeli grunty te stanowią przedmiot współwłasności,
  - b) małżonka rolnika na zalesienie gruntów rolnych lub gruntów innych niż rolne, jeżeli grunty te stanowią własność małżonka rolnika;
- 3) wydane przez właściwy organ gminy zaświadczenie o:
  - a) wysokości dochodu z pracy w gospodarstwie rolnym albo
  - b) liczbie hektarów przeliczeniowych stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem rolnym, ustalonej na podstawie ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym– jeżeli rolnik ubiega się o pomoc na zalesianie gruntów rolnych w zakresie premii zalesieniowej;
- 4) wydane przez naczelnika urzędu skarbowego zaświadczenie o dochodach, o których mowa w § 3 pkt 1 lit. b – w przypadku gdy rolnik uzyskał takie dochody i ubiega się o pomoc na zalesianie gruntów rolnych w zakresie premii zalesieniowej;
- 5) dokument potwierdzający wysokość dochodów innych niż określone w § 3 pkt 1, uzyskanych w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o pomoc, albo zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego o braku tych dochodów – jeżeli rolnik ubiega się o pomoc na zalesianie gruntów rolnych w zakresie premii zalesieniowej;
- 6) dokumenty potwierdzające własność lub współwłasność gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- 7) oświadczenia rolnika zawierające wykaz działek ewidencyjnych, na których w obrębie działki rolnej w rozumieniu art. 67 ust. 4 lit. a rozporządzenia nr 1306/2013, zwanej dalej „działką rolną”, znajdują się:
  - a) drzewa będące pomnikami przyrody, objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody,
  - b) rowy, których szerokość nie przekracza 2 m,
  - c) oczka wodne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m<sup>2</sup>– chyba że rolnik w danym roku kalendarzowym ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, o której mowa w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, a do wniosku o przyznanie tej płatności dołączył wymagany tymi przepisami materiał graficzny – w przypadku gdy rolnik ubiega się o pomoc na zalesianie gruntów rolnych;
- 8) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach – jeżeli uzyskanie takiej decyzji dla planowanego zalesienia jest wymagane przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

6. Rolnik może dokonać zmiany złożonego wniosku o pomoc:

- 1) w wyniku której nastąpi zwiększenie pomocy na zalesianie, do dnia poprzedzającego dzień, w którym zostało mu doręczone postanowienie określone w § 10 ust. 4;
- 2) do dnia poprzedzającego dzień, w którym został on powiadomiony przez Agencję o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu.

**§ 10. 1.** Wniosek o pomoc jest weryfikowany w terminie 60 dni od dnia jego złożenia.

2. Kierownik biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o pomoc, weryfikując wniosek o pomoc, ustala:

- 1) łączną powierzchnię gruntów przeznaczonych do zalesienia wskazaną we wniosku;
- 2) spełnienie warunków określonych w § 4 albo 5.

3. Kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, odmawia przyznania pomocy na zalesianie, jeżeli w wyniku weryfikacji wniosku o pomoc zostanie ustalone, że:

- 1) wnioskodawca nie spełnia warunków określanych w § 4 ust. 1 pkt 1–3 albo § 5 ust. 1 lub
- 2) grunty przeznaczone do zalesienia we wniosku o pomoc nie odpowiadają wymaganiom określonym w § 4 ust. 2 lub 3 albo § 5 ust. 2;
- 3) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska wydał negatywną opinię, o której mowa w § 6 ust. 2 pkt 7, lub
- 4) właściwy dyrektor parku narodowego wydał negatywną opinię, o której mowa w § 6 ust. 2 pkt 8.

4. Kierownik biura powiatowego Agencji wydaje postanowienie o spełnieniu przez wnioskodawcę:

- 1) warunków określonych w § 4 ust. 1 pkt 1–3 albo § 5 ust. 1 oraz
- 2) wymagań dotyczących gruntów przeznaczonych do zalesienia, określonych w § 4 ust. 2 lub 3 albo § 5 ust. 2

– w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o pomoc, jeżeli w wyniku weryfikacji wniosku zostanie ustalone, że te warunki i wymagania zostały spełnione.

5. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4, zawiera pouczenie o warunkach dotyczących formy, sposobu i terminu poinformowania Agencji o wykonanym zalesieniu.

**§ 11. 1.** Zalesienie wykonuje się po otrzymaniu postanowienia, o którym mowa w § 10 ust. 4, w terminie wskazanym w planie zalesienia, jednak nie później niż w okresie sadzenia przypadającym na wiosnę roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o pomoc.

2. Rolnik wykonuje zalesienie:

- 1) przy użyciu sadzonek drzew i krzewów gatunków rodzimych, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) zgodnie z liczbą sadzonek na hektar określoną w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

2a. Przy ustalaniu spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, uwzględnia się powierzchnię gruntu, na którym znajduje się uprawa leśna, pomniejszoną o powierzchnię gruntu rolnego, na którym znajdują się elementy krajobrazu, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, określone w przepisach wydanych na podstawie *art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1775 i 2727)*<sup>7)</sup>, w szczególności elementy krajobrazu wskazane w § 9 ust. 5 pkt 7 lit. b, a także powierzchnię gruntu przeznaczoną do działań związanych z ochroną przeciwpożarową, o ile działania takie zostały określone w planie zalesienia.

3. Rolnik zakłada uprawę leśną w odległości co najmniej:

- 1) 1,5 m od granicy sąsiedniego gruntu użytkowanego jako grunt leśny,
- 2) 3 m od granicy sąsiedniego gruntu użytkowanego w sposób inny niż wymieniony w pkt 1

– stanowiących własność innego podmiotu.

**§ 12. 1.** Rolnik informuje nadleśniczego o założeniu uprawy leśnej, na piśmie, w terminie 7 dni od dnia jej założenia.

2. Rolnik składa kierownikowi biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o pomoc, oświadczenie o wykonaniu zalesienia zgodnie z planem zalesienia wraz z zaświadczeniem nadleśniczego potwierdzającym ten fakt, w terminie do dnia 20 maja:

- 1) roku, w którym zalesienie wykonano wiosną, albo
- 2) roku następującego po roku, w którym zalesienie wykonano jesienią.

3. Uznaje się, że rolnik wykonał zalesienie zgodnie z planem zalesienia, jeżeli:

- 1) zostało ono wykonane:
  - a) przy użyciu sadzonek drzew i krzewów gatunków rodzimych, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia, przewidzianych w planie zalesienia,
  - b) zgodnie z liczbą sadzonek na hektar określoną w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 2) uprawa leśna została ogrodzona – w przypadku gdy wykonanie ogrodzenia zostało przewidziane w planie zalesienia.

<sup>7)</sup> Ustawa utraciła moc na podstawie art. 168 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412 i 1530), która weszła w życie z dniem 15 marca 2023 r.; stosuje się nadal w zakresie określonym w art. 139 pkt 3, pkt 6 lit. a i c oraz pkt 7 lit. a i c tej ustawy.

§ 12a. W przypadku gdy rolnik, zakładając uprawę leśną, nie zachował odległości, o których mowa w § 11 ust. 3, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa rolnika, na piśmie, do wykonania działań w celu zachowania tych odległości oraz złożenia kierownikowi biura powiatowego Agencji oświadczenia o ich wykonaniu, w terminie 21 dni od dnia doręczenia tego wezwania.

§ 13. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, odmawia przyznania pomocy na zalesianie, jeżeli rolnik:

- 1) nie złożył w wymaganym terminie oświadczenia, o którym mowa w § 12 ust. 2, lub
- 2) nie wykonał zalesienia zgodnie z planem zalesienia, przy czym w przypadku gdy nie zostało wykonane ogrodzenie uprawy leśnej, którego wykonanie zostało przewidziane w planie zalesienia, odmawia się przyznania pomocy na zalesianie jedynie w części przeznaczony na to ogrodzenie, lub
- 3) pomimo wezwania, o którym mowa w § 12a, nie wykonał w terminie czynności wskazanych w tym wezwaniu.

2. Jeżeli rolnik złożył w wymaganym terminie oświadczenie, o którym mowa w § 12 ust. 2, oraz wykonał zalesienie zgodnie z planem zalesienia i zgodnie z § 11 ust. 3, kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, przyznaje pomoc na zalesianie, w terminie 60 dni od dnia złożenia tego oświadczenia.

3. Pomoc na zalesianie wypłaca się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o przyznaniu pomocy na zalesianie stała się ostateczna.

4.<sup>8)</sup> Premia pielęgnacyjna i premia zalesieniowa, począwszy od drugiego roku realizacji planu zalesienia, jest wypłacana na wniosek o wypłatę pomocy na zalesianie, zwany dalej „wnioskiem o wypłatę”.

5. Jeżeli przed dokonaniem wypłaty premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej zostanie stwierdzona okoliczność uzasadniająca dokonanie zmniejszeń lub wykluczeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności, w szczególności zmniejszeń lub wykluczeń, o których mowa w art. 16 i art. 19 rozporządzenia nr 640/2014, kierownik biura powiatowego Agencji ustala, w drodze decyzji, wysokość tych premii za rok kalendarzowy, w którym stwierdzono te okoliczności, dokonując odpowiednich zmniejszeń lub wykluczeń, a jeżeli jest konieczne dokonanie wykluczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 640/2014, to w tej decyzji ustala również kwotę podlegającą odliczeniu na podstawie art. 19 ust. 3 rozporządzenia nr 640/2014.

6. Wniosek o wypłatę składa się do kierownika biura powiatowego Agencji w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412 i 1530), zwanej dalej „ustawą o Planie Strategicznym”.<sup>9)</sup> Do wniosku o wypłatę:

- 1)<sup>10)</sup> przepisy § 9 ust. 3 pkt 1, 2, 5 i 8 stosuje się odpowiednio, z tym że wniosek ten zawiera również numer decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie oraz oświadczenia i informacje, jakie powinny być zawarte we wniosku o przyznanie podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, o którym mowa w art. 16 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2021/2115, określone w przepisach ustawy o Planie Strategicznym lub w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym;
- 2) rolnik dołącza deklarację powierzchni zalesionych gruntów sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję – w przypadku gdy powierzchnia gruntu, do której rolnik ubiega się o wypłatę pomocy na zalesianie, jest mniejsza od powierzchni gruntu, do której została przyznana pomoc na zalesianie.

6a.<sup>11)</sup> W przypadku pomocy na zalesianie gruntów rolnych we wniosku o wypłatę rolnik wskazuje granice działek rolnych, w tym niezgłoszonych do tej pomocy, oraz zaznacza znajdujące się na posiadanych użytkach rolnych:

- 1) granice zalesionego gruntu,

<sup>8)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 maja 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 1068), które weszło w życie z dniem 5 czerwca 2018 r.

<sup>9)</sup> We wprowadzeniu do wyliczenia zdanie pierwsze w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a tiret pierwsze rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

<sup>10)</sup> Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 2 lit. a tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

<sup>11)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

- 2) znajdujące się w obrębie zadeklarowanej powierzchni:
  - a) drzewa będące pomnikami przyrody, objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody,
  - b) rowy, których szerokość nie przekracza 2 m,
  - c) oczka wodne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m<sup>2</sup>

– chyba że w danym roku kalendarzowym ubiega się o przyznanie podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, o którym mowa w art. 16 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2021/2115, lub nie posiada żadnych działek rolnych, lub działki te są zalesione.

6b.<sup>12)</sup> Zgłoszenia zmiany we wniosku, o którym mowa w ust. 6, dokonuje się w terminie określonym do dokonywania zgłoszeń zmian we wnioskach o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym. Przepisu art. 60 ust. 2 pkt 2 ustawy o Planie Strategicznym nie stosuje się.

7. (uchylony).

8. (uchylony).

9.<sup>13)</sup> Rolnik składa do kierownika biura powiatowego Agencji do końca roku kalendarzowego, w którym upływa 5 lat od dnia złożenia oświadczenia, o którym mowa w § 12 ust. 2, kopię decyzji wydanej przez starostę właściwego ze względu na położenie gruntów objętych zalesieniem w sprawie przekwalifikowania zalesionego gruntu na grunt leśny albo zaświadczenie o przekwalifikowaniu zalesionego gruntu na grunt leśny w wyniku modernizacji ewidencji gruntów i budynków.

9a. (uchylony).<sup>14)</sup>

10.<sup>15)</sup> Starosta, dokonując oceny udatności uprawy leśnej na gruntach, o których mowa w ust. 9, bierze pod uwagę kryteria określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia. Te same kryteria bierze pod uwagę Agencja, dokonując oceny udatności tej uprawy leśnej, w przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 9, starosta nie dokonał oceny udatności uprawy leśnej.

**§ 14. 1.** Rolnik może zrezygnować z pomocy na zalesianie do dnia poprzedzającego dzień, w którym decyzja o przyznaniu pomocy na zalesianie stała się ostateczna.

2. Rolnik składa rezygnację z pomocy na zalesianie, na piśmie, kierownikowi biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o pomoc.

**§ 15. 1.** Jeżeli w okresie od dnia złożenia wniosku o pomoc do dnia wydania decyzji w sprawie przyznania pomocy na zalesianie nastąpi przeniesienie własności lub współwłasności wszystkich gruntów objętych tym wnioskiem albo ich części na rzecz innego rolnika w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, pomoc przysługuje temu rolnikowi, jeżeli:

- 1) w terminie 3 miesięcy od dnia przeniesienia własności lub współwłasności tych gruntów złoży on wniosek o pomoc do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o pomoc, o którym mowa w § 9 ust. 4;
- 2) zobowiąże się do:
  - a) kontynuowania realizacji zobowiązań, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 albo § 5 ust. 1 pkt 2,
  - b) zapłaty na rzecz Agencji równowartości kwoty płatności na zalesianie, uzyskanych przez poprzedniego właściciela lub współwłaściciela tych gruntów, jaką poprzedni właściciel lub współwłaściciel byłby obowiązany zwrócić, jeżeli wystąpiłyby okoliczności powodujące konieczność zwrotu płatności na zalesianie – w przypadku wystąpienia takich okoliczności;
- 3) uzyskuje on co najmniej 25% dochodów z rolnictwa – w przypadku premii zalesieniowej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, rolnik, na rzecz którego została przeniesiona własność lub współwłasność gruntów, wstępuje do toczącego się postępowania na miejsce wnioskodawcy, jeżeli przeniesienie własności lub współwłasności dotyczy wszystkich gruntów objętych wnioskiem o pomoc.

<sup>12)</sup> Dodany przez § 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 maja 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 1021), które weszło w życie z dniem 8 czerwca 2021 r.; w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

<sup>13)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 8.

<sup>14)</sup> Przez § 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 8.

<sup>15)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 8.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dołącza się:

- 1) umowę sprzedaży lub inną umowę, w wyniku której została przeniesiona własność lub współwłasność gruntów objętych wnioskiem o pomoc, lub kopię takiej umowy poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji;
- 2) dokumenty określone w § 9 ust. 5 pkt 3–5;
- 3) oświadczenie rolnika, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie wymienione w ust. 1 pkt 2 lit. b.

3a. Termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie podlega przywróceniu.

4. Przepisy ust. 1, 3 i 3a stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy przeniesienie własności lub współwłasności gruntów objętych wnioskiem o pomoc nastąpiło po dniu doręczenia decyzji w sprawie przyznania pomocy na zalesianie.

5. W przypadku gdy pomoc na zalesianie do gruntów, o których mowa w ust. 4, zostanie przyznana rolnikowi, na rzecz którego została przeniesiona ich własność lub współwłasność, decyzja, o której mowa w ust. 4, wygasa z mocy prawa.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, postępowanie w sprawie wypłaty pomocy na zalesianie wszczęte na wniosek o wypłatę złożony przez rolnika, który przeniósł własność lub współwłasność gruntów objętych wnioskiem o pomoc, zawieszają się.

7. Zawieszono postępowanie w sprawie wypłaty pomocy na zalesianie podejmuje się z urzędu w przypadku, gdy:

- 1) decyzja w sprawie przyznania pomocy na zalesianie rolnikowi, na rzecz którego została przeniesiona własność lub współwłasność gruntów, o których mowa w ust. 4, stała się ostateczna;
- 2) postępowanie w sprawie przyznania pomocy na zalesianie rolnikowi, na rzecz którego została przeniesiona własność lub współwłasność gruntów, o których mowa w ust. 4, zostało ostatecznie umorzone;
- 3) rolnik, na rzecz którego została przeniesiona własność lub współwłasność gruntów, o których mowa w ust. 4, nie złożył wniosku o pomoc w terminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

8. Rolnik, na rzecz którego została przeniesiona własność lub współwłasność gruntów, o których mowa w ust. 4, któremu przyznano pomoc na zalesianie, wstępuje na miejsce strony do podjętego postępowania w sprawie wypłaty pomocy na zalesianie.

**§ 16.** 1. W przypadku gdy rolnik, który złożył wniosek o pomoc obejmujący grunty stanowiące jego własność lub współwłasność, zmarł przed doręzeniem decyzji w sprawie przyznania pomocy na zalesianie, pomoc przysługuje spadkobiercy rolnika, który nabył w wyniku dziedziczenia własność lub współwłasność wszystkich gruntów albo ich części objętych tym wnioskiem, pod warunkiem że zobowiązał się do kontynuowania realizacji zobowiązań, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 albo § 5 ust. 1 pkt 2, złożonych przez spadkodawcę.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, spadkobierca wstępuje do toczącego się postępowania w miejsce spadkodawcy, na wniosek złożony do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o pomoc przez spadkodawcę, w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Spadkobierca podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie takiego numeru.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca dołącza dokumenty określone w § 9 ust. 5 pkt 3–5 oraz:

- 1) odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:
  - a) zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
  - b) kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
    - poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego albo kopią tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, albo
- 3) zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, spadkobierca składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca wstępujący do postępowania w sprawie przyznania pomocy na zalesianie:

- 1) dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo
- 2) składa wraz z odpisem postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 5

– oświadczenia pozostałych spadkobierców o wyrażeniu zgody na wstąpienie tego spadkobiercy na miejsce spadkodawcy i przyznanie mu pomocy na zalesianie.

7. Zgoda, o której mowa w ust. 6, nie jest wymagana, jeżeli miałyby pochodzić od małoletniego spadkobiercy, a wnioskodawcą jest przedstawiciel ustawowy tego małoletniego.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, decyzja w sprawie przyznania pomocy na zalesianie jest wydawana po złożeniu przez spadkobiercę odpisu prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

9. Płatność z tytułu premii zalesieniowej przysługuje spadkobiercy jedynie w przypadku, gdy uzyskuje on co najmniej 25% dochodów z rolnictwa.

10. Przepisy ust. 1–4 i 9 stosuje się odpowiednio w przypadku śmierci rolnika, który złożył wniosek o pomoc obejmujący grunty stanowiące własność jego małżonka, przy czym:

- 1) pomoc przysługuje właścicielowi tych gruntów;
- 2) do wniosku, o którym mowa w ust. 2, zamiast dokumentów wymienionych w ust. 4 pkt 1, 2 albo 3, dołącza się odpis skrócony aktu zgonu rolnika, który złożył wniosek o pomoc obejmujący grunty stanowiące własność jego małżonka.

11. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

12. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, własność lub współwłasność wszystkich albo części gruntów, które były objęte wnioskiem o pomoc złożonym przez tego rolnika, przepisy ust. 1–9 oraz ust. 11 stosuje się odpowiednio.

**§ 16a.** 1. W przypadku gdy rolnik, który złożył wniosek o pomoc obejmujący grunty stanowiące jego własność lub współwłasność, zmarł po doręczeniu decyzji w sprawie przyznania pomocy na zalesianie, pomoc tę przyznaje się spadkobiercy rolnika, który nabył w wyniku dziedziczenia własność lub współwłasność wszystkich gruntów albo ich części objętych tym wnioskiem, jeżeli są spełnione warunki określone w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, zwanej dalej „ustawą”, w szczególności gdy spadkobierca zobowiązał się do kontynuowania realizacji zobowiązań, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 albo § 5 ust. 1 pkt 2, złożonych przez spadkodawcę.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, spadkobierca składa wniosek o pomoc w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Spadkobierca podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie takiego numeru.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca dołącza dokumenty określone w § 9 ust. 5 pkt 3–5 oraz:

- 1) odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:
  - a) zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
  - b) kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
    - poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego albo kopią tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, albo
- 3) zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, spadkobierca składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca ubiegający się o przyznanie pomocy na zalesianie:

- 1) dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo
- 2) składa wraz z odpisem postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 5

– oświadczenia pozostałych spadkobierców o wyrażeniu zgody na przyznanie temu spadkobiercy pomocy na zalesianie.

7. Zgoda, o której mowa w ust. 6, nie jest wymagana, jeżeli miałaby pochodzić od małoletniego spadkobiercy, a wnioskodawcą jest przedstawiciel ustawowy tego małoletniego.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, decyzja w sprawie przyznania pomocy na zalesianie jest wydawana po złożeniu przez spadkobiercę odpisu prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

9. Płatność z tytułu premii zalesieniowej przysługuje spadkobiercy jedynie w przypadku, gdy uzyskuje on co najmniej 25% dochodów z rolnictwa.

10. Przepisy ust. 1–4 i 9 stosuje się odpowiednio w przypadku śmierci rolnika, który złożył wniosek o pomoc obejmujący grunty stanowiące własność jego małżonka w dniu, w którym ta pomoc została przyznana, przy czym:

- 1) pomoc przysługuje właścicielowi tych gruntów;
- 2) do wniosku, o którym mowa w ust. 2, zamiast dokumentów wymienionych w ust. 4 pkt 1, 2 albo 3, dołącza się odpis skrócony aktu zgonu rolnika, który złożył wniosek o pomoc obejmujący grunty stanowiące własność jego małżonka.

11. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

11a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, postępowanie w sprawie wypłaty pomocy na zalesianie wszczęte na wniosek o wypłatę złożony przez rolnika, o którym mowa w ust. 1, zawiesza się.

11b. Zawieszono postępowanie w sprawie wypłaty pomocy na zalesianie podejmuje się z urzędu w przypadku, gdy:

- 1) decyzja w sprawie przyznania pomocy na zalesianie spadkobiercy rolnika stała się ostateczna;
- 2) postępowanie w sprawie przyznania pomocy na zalesianie spadkobiercy rolnika zostało ostatecznie umorzono;
- 3) wniosek, o którym mowa w ust. 2, nie został złożony w terminie.

11c. Spadkobierca rolnika, któremu przyznano pomoc na zalesianie, wstępuje na miejsce strony do podjętego postępowania w sprawie wypłaty pomocy na zalesianie.

12. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, własność lub współwłasność wszystkich albo części gruntów, do których została przyznana temu rolnikowi pomoc na zalesianie, przepisy ust. 1–9 oraz ust. 11–11c stosuje się odpowiednio.

**§ 16b.** 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 16 ust. 1, w okresie od dnia złożenia wniosku o pomoc do dnia doręczenia decyzji w sprawie przyznania pomocy na zalesianie, pomoc na zalesianie przysługuje następcy prawnemu rolnika, który nabył w wyniku tego następstwa własność lub współwłasność wszystkich gruntów albo ich części objętych tym wnioskiem, pod warunkiem że zobowiązał się do kontynuowania realizacji zobowiązań, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 albo § 5 ust. 1 pkt 2, złożonych przez rolnika.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, następca prawny rolnika wstępuje do toczącego się postępowania na miejsce rolnika, na wniosek złożony do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o pomoc przez rolnika, w terminie 3 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne.

3. Następca prawny rolnika podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie takiego numeru.



4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, następca prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

5. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

6. Płatność z tytułu premii zalesieniowej przysługuje następcy prawnemu rolnika jedynie w przypadku, gdy uzyskuje on co najmniej 25% dochodów z rolnictwa.

**§ 16c.** 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 16a ust. 1, po doręczeniu decyzji w sprawie przyznania pomocy na zalesianie, następcy prawnemu rolnika, który nabył w wyniku tego następstwa własność lub współwłasność wszystkich gruntów albo ich części objętych tym wnioskiem, pomoc na zalesianie przyznaje się, jeżeli są spełnione warunki określone w art. 25 ust. 2 ustawy, w szczególności gdy następca prawny rolnika zobowiązał się do:

- 1) kontynuowania realizacji zobowiązań, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 albo § 5 ust. 1 pkt 2, złożonych przez rolnika;
- 2) zapłaty na rzecz Agencji równowartości kwoty płatności na zalesianie, uzyskanych przez rolnika, jaką rolnik byłby obowiązany zwrócić, jeżeli wystąpiłyby okoliczności powodujące konieczność zwrotu płatności na zalesianie – w przypadku wystąpienia takich okoliczności.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, następca prawny rolnika składa wniosek o pomoc w terminie 3 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne.

3. Następca prawny rolnika podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie takiego numeru.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, następca prawny rolnika dołącza:

- 1) dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji;
- 2) oświadczenie złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie wymienione w ust. 1 pkt 2.

5. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

6. Płatność z tytułu premii zalesieniowej przysługuje następcy prawnemu rolnika jedynie w przypadku, gdy uzyskuje on co najmniej 25% dochodów z rolnictwa.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, postępowanie w sprawie wypłaty pomocy na zalesianie wszczęte na wniosek o wypłatę złożony przez rolnika, o którym mowa w ust. 1, zawiesza się.

8. Zawieszono postępowanie w sprawie wypłaty pomocy na zalesianie podejmuje się z urzędu w przypadku, gdy:

- 1) decyzja w sprawie przyznania pomocy na zalesianie następcy prawnemu rolnika stała się ostateczna;
- 2) postępowanie w sprawie przyznania pomocy na zalesianie następcy prawnemu rolnika zostało ostatecznie umorzone;
- 3) wniosek, o którym mowa w ust. 2, nie został złożony w terminie.

9. Następca prawny rolnika, któremu przyznano pomoc na zalesianie, wstępuje na miejsce strony do podjętego postępowania w sprawie wypłaty pomocy na zalesianie.

**§ 16d.** 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie przyznania pomocy na zalesianie rolnik, do którego ta decyzja została skierowana, zmarł, jego spadkobiercy przysługują prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania.

2. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie przyznania pomocy na zalesianie rolnik, do którego ta decyzja została skierowana, został rozwiązany albo przekształcony albo wystąpiło inne zdarzenie prawne, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby temu rolnikowi jako stronie postępowania, przysługują jego następcy prawnemu.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania, przysługują kilku spadkobiercom, prawa te wykonuje ten spadkobierca, na którego pozostali spadkobiercy wyrazili pisemną zgodę.

4. W przypadku gdy w decyzji, o której mowa w ust. 1, została przyznana pomoc na zalesianie, pomoc na zalesianie przysługująca do wypłaty w pierwszym roku, licząc od dnia wykonania zalesienia, jest wypłacana spadkobiercy.

5. Jeżeli pomoc na zalesianie przysługująca do wypłaty w pierwszym roku, licząc od dnia wykonania zalesienia, nie została przekazana na rachunek bankowy rolnika, jego spadkobierca, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę tej pomocy do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego rolnik złożył wniosek o pomoc, wraz z:

- 1) odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku – w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia albo
- 2) zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza – w terminie 14 dni od dnia wpisu aktu poświadczenia dziedziczenia do rejestru aktów poświadczenia dziedziczenia, albo
- 3) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:
  - a) zaświadczeniem sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
  - b) kopią wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
    - poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego albo kopią tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji

– jednak nie później niż przed upływem 6 miesięcy od dnia doręczenia rolnikowi decyzji w sprawie przyznania tej pomocy.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 3, spadkobierca rolnika składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

7. Jeżeli pomoc na zalesianie przysługująca do wypłaty w pierwszym roku, licząc od dnia wykonania zalesienia, nie została przekazana na rachunek bankowy rolnika, o którym mowa w ust. 2, jego następca prawny, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 2, składa wniosek o wypłatę tej pomocy do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego rolnik złożył wniosek o pomoc, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia temu rolnikowi tej decyzji.

8. Do wniosku, o którym mowa w ust. 7, następca prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

9. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca rolnika, spadkobierca występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 5:

- 1) dołącza do tego wniosku albo
- 2) składa wraz z odpisem postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 6

– oświadczenia pozostałych spadkobierców rolnika o wyrażeniu zgody na wypłatę temu spadkobiercy pomocy na zalesianie.

10. Zgoda, o której mowa w ust. 9, nie jest wymagana, jeżeli miałaby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 5, został złożony przez spadkobiercę będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

11. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę pomocy na zalesianie przysługującej do wypłaty w pierwszym roku, licząc od dnia wykonania zalesienia, kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie wypłaty tej pomocy.

12. W przypadku gdy wniosek o wypłatę pomocy na zalesianie przysługującej do wypłaty w pierwszym roku, licząc od dnia wykonania zalesienia, nie został złożony albo jeżeli została wydana decyzja o odmowie jej wypłaty, decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wygasają z mocy prawa.

13. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, własność lub współwłasność wszystkich albo części gruntów, do których została przyznana temu rolnikowi pomoc na zalesianie, przepisy ust. 1, 3–6 i 9–12 stosuje się odpowiednio.

§ 17. Rolnik, któremu przyznano pomoc na zalesianie, do dnia zakończenia realizacji planu zalesienia przechowuje dowody zakupu:

- 1) sadzonek przeznaczonych do zalesienia wnioskowanych gruntów;
- 2) repelentów.

§ 18. 1. Rolnik zwraca:

- 1) premię pielęgnacyjną w wysokości, która jest określona w załączniku nr 6 do rozporządzenia, jeżeli w wyniku kontroli zostanie stwierdzone, że:
  - a) nie wykasza roślinności zagłuszającej sadzonki,
  - b) nie wykonuje określonych w planie zalesienia cięć pielęgnacyjnych drzew;
- 2) wsparcie na zalesienie w wysokości, która jest określona w załączniku nr 6 do rozporządzenia, jeżeli w wyniku kontroli zostanie stwierdzone, że:
  - a) nie posiada dokumentów, o których mowa w § 17 pkt 1,
  - b)<sup>16)</sup> udział drzew gatunków iglastych w powierzchni uprawy leśnej został przekroczony co najmniej o 20% w stosunku do udziału tych drzew przewidzianego w planie zalesienia, przy czym wsparcie na zalesienie nie podlega zwrotowi, jeżeli przekroczenie to nastąpiło po upływie 5 lat od dnia wypłaty wsparcia na zalesienie.

1a. Rolnik zwraca premię pielęgnacyjną, w części przeznaczonej na ochronę uprawy leśnej przed zwierzyną, za cały okres jej pobierania, jeżeli nie zastosował indywidualnych środków ochrony, w tym repelentów, lub nie posiada dowodu zakupu repelentów, a zastosowanie tych środków zostało przewidziane w planie zalesienia.

1b. Jeżeli rolnik:

- 1) nie zastosował indywidualnych środków ochrony, w tym repelentów, na części gruntów, na których powinien zgodnie z planem zalesienia je zastosować, lub
- 2) posiada dowody zakupu repelentów w ilości niewystarczającej na ich zastosowanie na części gruntów, na których powinien zgodnie z planem zalesienia je zastosować

– zwraca premię pielęgnacyjną, w części przeznaczonej na zastosowanie indywidualnych środków ochrony, w tym repelentów, wypłaconą w odniesieniu odpowiednio do gruntów, na których ich nie zastosował, lub do gruntów, na których nie mógł zastosować repelentów ze względu na ich niewystarczającą ilość, wynikającą z posiadanych dowodów zakupu.

2. Rolnik zwraca pomoc na zalesianie w pełnej wysokości za cały okres jej pobierania, jeżeli:

- 1)<sup>17)</sup> w wyniku oceny udatności uprawy leśnej, o której mowa w § 13 ust. 10, zostało stwierdzone, że uprawa leśna jest nieudatna;
- 2)<sup>18)</sup> uprawa leśna założona na gruntach rolnych została zlikwidowana przed upływem 15 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie, przy czym:
  - a) pomoc ta nie podlega zwrotowi w przypadku, gdy wystąpiły następujące wyjątkowe okoliczności, o których mowa w § 1 pkt 7:
    - grunty zalesione zostały wywłaszczone zgodnie z przepisami o gospodarce nieruchomościami,
    - dokonano scalenia gruntów objętych pomocą na zalesianie,
    - wystąpiła inna okoliczność, której nie można było przewidzieć w dniu rozpoczęcia realizacji zobowiązania, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 albo § 15 ust. 1 pkt 2 lit. a, albo § 16 ust. 1, albo § 16a ust. 1, albo § 16b ust. 1, albo § 16c ust. 1 pkt 1, mająca wpływ na realizację tego zobowiązania i będąca wynikiem przyczyn niezależnych od rolnika,
  - b) w przypadku wsparcia na zalesienie nie podlega ono zwrotowi również, gdy likwidacja uprawy leśnej nastąpiła po upływie 5 lat od dnia wypłaty wsparcia na zalesienie;

<sup>16)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 października 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 2052), które weszło w życie z dniem 22 listopada 2017 r.

<sup>17)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 8.

<sup>18)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 16.

- 2a) uprawa leśna założona na gruntach innych niż rolne została zlikwidowana przed upływem 5 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie, chyba że wystąpiły następujące wyjątkowe okoliczności, o których mowa w § 1 pkt 7:
- grunty zalesione zostały wyłączone zgodnie z przepisami o gospodarce nieruchomościami,
  - dokonano scalenia gruntów objętych pomocą na zalesianie,
  - wystąpiła inna okoliczność, której nie można było przewidzieć w dniu rozpoczęcia realizacji zobowiązania, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. b albo § 15 ust. 1 pkt 2 lit. a, albo § 16 ust. 1, albo § 16a ust. 1, albo § 16b ust. 1, albo § 16c ust. 1 pkt 1, mająca wpływ na realizację tego zobowiązania i będąca wynikiem przyczyn niezależnych od rolnika;
- 3)<sup>19)</sup> przeniósł własność lub współwłasność wszystkich gruntów objętych wnioskiem o pomoc albo ich części na rzecz innego rolnika w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, a rolnik, który przejął własność lub współwłasność gruntów objętych wnioskiem o pomoc, nie spełnił warunków, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 pkt 1 i 3, przy czym wsparcie na zalesienie nie podlega zwrotowi, jeżeli przeniesienie to nastąpiło po upływie 5 lat od dnia wypłaty wsparcia na zalesienie.

2a.<sup>20)</sup> W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, rolnik zwraca jedynie tę część pomocy na zalesianie, która została wypłacona do tej części zalesionych gruntów, co do których zostało stwierdzone, że uprawa leśna jest nieudatna.

3.<sup>21)</sup> W przypadku gdy uprawa leśna założona na gruntach rolnych została częściowo zlikwidowana przed upływem 15 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie, a uprawa założona na gruntach innych niż rolne – przed upływem 5 lat od tego dnia, rolnik zwraca pomoc na zalesianie w pełnej wysokości za cały okres jej pobierania wypłaconą do gruntów, na których uprawa ta została zlikwidowana, przy czym:

- 1) pomoc ta nie podlega zwrotowi w przypadku, gdy wystąpiły następujące wyjątkowe okoliczności, o których mowa w § 1 pkt 7:
  - grunty zalesione zostały wyłączone zgodnie z przepisami o gospodarce nieruchomościami,
  - dokonano scalenia gruntów objętych pomocą na zalesianie,
  - wystąpiła inna okoliczność, której nie można było przewidzieć w dniu rozpoczęcia realizacji zobowiązania, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 albo § 5 ust. 1 pkt 2 lit. b, albo § 15 ust. 1 pkt 2 lit. a, albo § 16 ust. 1, albo § 16a ust. 1, albo § 16b ust. 1, albo § 16c ust. 1 pkt 1, mająca wpływ na realizację tego zobowiązania i będąca wynikiem przyczyn niezależnych od rolnika;
- 2) wsparcie na zalesienie nie podlega zwrotowi również, gdy częściowa likwidacja uprawy leśnej nastąpiła po upływie 5 lat od dnia wypłaty wsparcia na zalesienie.

3a.<sup>22)</sup> W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, rolnik zwraca jedynie część pomocy na zalesianie wypłaconą do gruntów, których własność lub współwłasność została przeniesiona na rzecz innego rolnika niespełniającego warunków, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 pkt 1 i 3, przy czym wsparcie na zalesienie nie podlega zwrotowi, w przypadku gdy przeniesienie to nastąpiło po upływie 5 lat od dnia wypłaty wsparcia na zalesienie.

3b. Zwrotu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, nie dokonuje się w przypadku, o którym mowa w art. 44 ust. 3 rozporządzenia nr 1974/2006.

4.<sup>23)</sup> Rolnik zwraca wsparcie na zalesienie w części przeznaczonej na ogrodzenie uprawy leśnej, jeżeli nie wykonał ogrodzenia części uprawy leśnej, ogrodzenie to nie zostało utrzymane do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty wsparcia na zalesienie, lub siatka użyta do ogrodzenia nie spełniała w tym okresie wymagań określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia, a wykonanie tego ogrodzenia zostało przewidziane w planie zalesienia.

4a. Jeżeli grunt zalesiony przez rolnika nie jest gruntem o nachyleniu terenu powyżej 12°, a wsparcie na zalesianie lub premia pielęgnacyjna do tych gruntów zostały przyznane temu rolnikowi z tytułu dokonania zalesienia na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12°, rolnik zwraca:

- 1) wsparcie na zalesienie w części stanowiącej różnicę między wysokością tego wsparcia, jaką rolnik otrzymał, a wysokością, jaką rolnik powinien otrzymać;
- 2) premię pielęgnacyjną w części stanowiącej różnicę między wysokością tej premii, jaką rolnik otrzymał, a wysokością, jaką rolnik powinien otrzymać, za cały okres jej pobierania.

<sup>19)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 16; ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

<sup>20)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 8.

<sup>21)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 16.

<sup>22)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 16; ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

<sup>23)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 16.

5. Rolnikowi nie wypłaca się pomocy na zalesianie w kolejnych latach następujących po stwierdzeniu okoliczności powodujących konieczność zwrotu tej pomocy w pełnej wysokości za cały okres jej pobierania, przy czym w przypadku określonym w ust.:

- 1)<sup>24)</sup> 2a – pomocy tej nie wypłaca się począwszy od roku, w którym upływa 6 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy na zalesianie, do gruntów objętych zobowiązaniem, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, jeżeli w wyniku oceny udatności uprawy leśnej, o której mowa w § 13 ust. 10, zostało stwierdzone, że uprawa leśna jest nieudatna;
- 2) 3 – pomocy tej nie wypłaca się w kolejnych latach następujących po stwierdzeniu tych okoliczności do gruntów, na których uprawa leśna została zlikwidowana;
- 3)<sup>25)</sup> 3a – pomocy tej nie wypłaca się w kolejnych latach następujących po stwierdzeniu tych okoliczności do gruntów, których własność lub współwłasność została przeniesiona na rzecz innego rolnika niespełniającego warunków, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 pkt 1 i 3.

6. (uchylony).<sup>26)</sup>

6a. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 4a, premii pielęgnacyjnej w części stanowiącej różnicę między wysokością tej premii, jaką rolnik otrzymał, a wysokością, jaką rolnik powinien otrzymać, nie wypłaca się rolnikowi w kolejnych latach.

7. W przypadkach, o których mowa w ust. 5–6a, kierownik biura powiatowego Agencji odmawia, w drodze decyzji, wypłaty pomocy na zalesianie.

**§ 19. 1.** W przypadku gdy premia pielęgnacyjna lub wsparcie na zalesienie nie zostały wypłacone i zachodzą przesłanki ich zwrotu określone w § 18 ust. 1, premia pielęgnacyjna lub wsparcie na zalesienie podlegają zmniejszeniu zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia.

1a.<sup>27)</sup> Jeżeli w odniesieniu do niezgodności określonej w § 18 ust. 1 pkt 1 wystąpi powtarzalność, o której mowa w art. 35 ust. 3 akapit piąty rozporządzenia nr 640/2014, premia pielęgnacyjna jest zmniejszana dodatkowo o kwotę stanowiącą iloczyn 7% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby ta niezgodność nie wystąpiła, oraz liczby lat, w których wcześniej stwierdzono podobną niezgodność, przy czym całkowita wielkość zmniejszenia nie może być większa niż 100% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby ta niezgodność nie wystąpiła.

2. Zmniejszenia, o których mowa w ust. 1 i 1a, dokonuje, w drodze decyzji, kierownik biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o pomoc.

**§ 20. 1.** Wyrażona w procentach wielkość zmniejszenia pomocy na zalesianie gruntów rolnych, w zależności od dokonanej oceny wagi stwierdzonej niezgodności, jest określona w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, przy czym w zakresie zmniejszenia pomocy na zalesianie gruntów rolnych dokonywanej w przypadku, o którym mowa w art. 51 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) – jest określona w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 361, z późn. zm.<sup>28)</sup>).

2. (uchylony).

3. Zmniejszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się w decyzji, o której mowa w § 13 ust. 5.

**§ 21.** Do przypadków uznawanych za drobną niezgodność stosuje się przepisy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

<sup>24)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 8.

<sup>25)</sup> Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

<sup>26)</sup> Przez § 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 8.

<sup>27)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 322), które weszło w życie z dniem 15 marca 2016 r.

<sup>28)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1312, z 2014 r. poz. 324 i 1487, z 2015 r. poz. 350 i 908, z 2016 r. poz. 344, 609 i 1932, z 2017 r. poz. 812 oraz z 2018 r. poz. 1261.

**§ 22. 1. (uchylony).**

2. Jeżeli na podstawie art. 28c ustawy nie zastosowano zmniejszenia, o którym mowa w art. 99 ust. 1 rozporządzenia nr 1306/2013, stosuje się odpowiednio *art. 44 ust. 2–4 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego*<sup>29)</sup>, z tym że w przypadku, o którym mowa w *art. 44 ust. 2 tej ustawy*<sup>7)</sup>, zmniejszenia dokonuje się w decyzji, o której mowa w § 13 ust. 5.

**§ 23. 1.** Jeżeli na podstawie art. 28b ustawy nie zastosowano zmniejszenia lub wykluczenia, o którym mowa w art. 97 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, kierownik biura powiatowego Agencji właściwy w sprawie przyznania pomocy na zalesianie podejmuje działania, o których mowa w art. 97 ust. 3 akapit drugi tego rozporządzenia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio *art. 43 ust. 2–4 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego*<sup>7)</sup>, z tym że kierownik biura powiatowego Agencji:

- 1) podaje informację o niezastosowaniu zmniejszenia lub wykluczenia,
- 2) nakazuje realizację w wyznaczonym terminie, o którym mowa w art. 39 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 640/2014, określonych działań naprawczych mających na celu usunięcie stwierdzonych niezgodności

– w decyzji, o której mowa w § 13 ust. 5.

**§ 24.** Do postępowań w sprawach dotyczących pomocy na zalesianie, wszczętych i niezakończonych ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że do postępowań w sprawie wypłaty tej pomocy, wszczętych od dnia 15 marca 2009 r. i niezakończonych ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia.

**§ 24a.** W 2010 r. wniosek o pomoc składa się w terminie od dnia 1 czerwca do dnia 31 sierpnia, a oświadczenie o wykonaniu zalesienia zgodnie z planem zalesienia wraz z zaświadczeniem nadleśniczego potwierdzającym ten fakt – w terminie do dnia 20 czerwca.

**§ 24b. 1.** Złożenie wniosku o pomoc po dniu 31 maja 2015 r. jest niedopuszczalne.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w § 15, § 16a i § 16c.

**§ 25.** Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 786, z późn. zm.<sup>29)</sup>).

**§ 26.** Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia<sup>30)</sup>.

<sup>29)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. poz. 1316 oraz z 2008 r. poz. 596 i 853.

<sup>30)</sup> Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 25 marca 2009 r.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi  
z dnia 19 marca 2009 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 14)

**Załącznik nr 1****GATUNKI DRZEW I KRZEWÓW WYKORZYSTYWANYCH DO ZALESIENIA****1. Gatunki drzew objęte regionalizacją nasienną:**

- 1) Jodła pospolita (Jd);
- 2) Modrzew europejski i polski (Md);
- 3) Sosna zwyczajna (So);
- 4) Świerk pospolity (Św);
- 5) Buk zwyczajny (Bk);
- 6) Brzoza brodawkowata (Brz);
- 7) Dąb bezszypułkowy (Dbbs);
- 8) Dąb szypułkowy (Dbs);
- 9) Olsza czarna (Olc).

**2. Gatunki drzew nieobjęte regionalizacją nasienną:**

- 1) Grab zwyczajny (Gb);
- 2) Jesion wyniosły (Js);
- 3) Klon jawor (Jw);
- 4) Klon zwyczajny (Kl);
- 5) Lipa drobnolistna (Lp);
- 6) Wiązy (Wz).

**3. Gatunki domieszkowe i biocenotyczne:**

- 1) Bez czarny;
- 2) Bez koralowy;
- 3) Brzoza czarna;
- 4) Brzoza ojcowaska;
- 5) Brzoza omszona;
- 6) Cis pospolity;
- 7) Czeremcha pospolita;
- 8) Czereśnia ptasia;
- 9) Dereń świdwa;
- 10) Głóg dwuszyjkowy;
- 11) Głóg jednoszyjkowy;
- 12) Grusza pospolita;
- 13) Jabłoń dzika;
- 14) Jałowiec pospolity;
- 15) Jarząb brekinia;
- 16) Jarząb mączny;
- 17) Jarząb pospolity;
- 18) Jarząb szwedzki;

- 19) Kalina koralowa;
- 20) Klon polny;
- 21) Kłokoczka południowa;
- 22) Kruszyna pospolita;
- 23) Leszczyna pospolita;
- 24) Lipa szerokolistna;
- 25) Olsza szara;
- 26) Porzeczka agrest;
- 27) Porzeczka alpejska;
- 28) Porzeczka czerwona;
- 29) Rokitnik zwyczajny;
- 30) Róża dzika;
- 31) Róże rodzime;
- 32) Różanecznik żółty;
- 33) Suchodrzew czarny;
- 34) Suchodrzew zwyczajny;
- 35) Szakłak pospolity;
- 36) Topole rodzime;
- 37) Trzmielina brodawkowata;
- 38) Trzmielina zwyczajna;
- 39) Wierzby rodzime.



## LICZBA SADZONEK DRZEW NA HEKTAR UPRAWY LEŚNEJ

Lp.	Gatunek drzewa	Liczba sadzonek w tys. sztuk na ha
1	Sosna	8-10
2	Świerk	3-5
3	Jodła	6-8
4	Modrzew	1,5-2
5	Dąb	6-10
6	Buk	6-8
7	Inne liściaste	4-6

## ELEMENTY PLANU ZALESIENIA

1. Powierzchnia uprawy leśnej, stanowiąca podstawę do obliczenia wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej oraz premii zalesieniowej, ustalona zgodnie z poniższymi tabelami:

Tabela dla Schematu I: Zalesianie gruntów rolnych

Pomoc na zalesianie:	Powierzchnia w ha	
	Iglaste	Liściaste
<b>Wsparcie na zalesienie</b>		
<b>Sadzonki z odkrytym systemem korzeniowym</b>		
na terenach o korzystnej konfiguracji <sup>1)</sup>		
na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		
<b>Sadzonki mikoryzowane z zakrytym systemem korzeniowym</b>		
na terenach o korzystnej konfiguracji		
na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		
<b>Zabezpieczenie przed zwierzyną – grodzenie 2-metrową siatką metalową</b>	ha:	
	mb:	
<b>Premia pielęgnacyjna</b>		
na terenach o korzystnej konfiguracji		
na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		
<b>Zastosowanie indywidualnych środków ochrony</b>		
– zabezpieczanie repelentami		
– zabezpieczanie 3 palikami		
– zabezpieczanie owczą węgłą		
<b>Premia zalesieniowa</b>		

<sup>1)</sup> Grunty o nachyleniu terenu nie większym niż 12°.

Tabela dla Schematu II: Zalesianie gruntów innych niż rolne

Pomoc na zalesienie:	Powierzchnia w ha	
	Iglaste	Liściaste
<b>Wsparcie na zalesienie</b>		
<b>Sadzonki z odkrytym systemem korzeniowym</b>		
na terenach o korzystnej konfiguracji		
na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		
<b>Sadzonki mikoryzowane z zakrytym systemem korzeniowym</b>		
na terenach o korzystnej konfiguracji		
na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		
<b>Zalesienia w warunkach niekorzystnych (grunty wodochronne i glebochronne)</b>		
na terenach o korzystnej konfiguracji		
na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		
<b>Zalesienie z wykorzystaniem sukcesji naturalnej<sup>2)</sup></b>		
na terenach o korzystnej konfiguracji		
na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		
<b>Zabezpieczenie przed zwierzyną – grodzenie 2-metrową siatką metalową</b>	ha:	
	mb:	
<b>Premia pielęgnacyjna</b>		
na terenach o korzystnej konfiguracji		
na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		
<b>Zalesienia w warunkach niekorzystnych (grunty wodochronne i glebochronne)</b>		
na terenach o korzystnej konfiguracji		
na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		
<b>Zalesienia z wykorzystaniem sukcesji naturalnej<sup>2)</sup></b>		
na terenach o korzystnej konfiguracji		
na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		
<b>Zastosowanie indywidualnych środków ochrony</b>		
– zabezpieczanie repelentami		
– zabezpieczanie 3 palikami		
– zabezpieczanie owczą wełną		

<sup>2)</sup> Dotyczy przypadku, gdy sukcesja naturalna występuje na więcej niż 50% powierzchni gruntu objętego planem zalesienia.

## 2. Dane dotyczące położenia gruntów przeznaczonych do zalesienia, z wyszczególnieniem:

- 1) nazwy województwa, gminy oraz obrębu geodezyjnego;
- 2) użytków gruntowych w gospodarstwie rolnym wraz z ich powierzchnią, według stanu faktycznego, zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela dla Schematu I i Schematu II

Poz.	Numer		Użytki gruntowe	Klasa gruntów	Powierzchnia (w ha)			Uwagi
	arkusza mapy	działki ewidencyjnej			działki ewidencyjnej	użytków	do zalesienia	
<b>Razem:</b>								

## 3. Określenie typów siedliskowych lasu dla gruntów przeznaczonych do zalesienia z uwzględnieniem opisu tworzenia strefy ekotonowej i zakładania ognisk biocenotycznych.

## 4. Określenie składu gatunkowego upraw leśnych dla poszczególnych typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem strefy ekotonowej, zgodnie z poniższymi tabelami:

Tabela dla Schematu I: Zalesianie gruntów rolnych

Poz.	Klasa gruntu	Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy uprawy leśnej (w %)	Powierzchnia do zalesienia (w ha) <sup>3)</sup>	Powierzchnia do zalesienia poszczególnymi gatunkami (w ha)				Powierzchnia w układzie grup gatunków	
					.....	.....	.....	.....	Gatunki biocenotyczne	Iglaste
					.....	.....	.....	.....		
					.....	.....	.....	.....		
<b>Razem:</b>					.....	.....	.....	.....		
<b>w tym strefa ekotonowa:</b>					.....	.....	.....	.....		
<b>w tym ogniska biocenotyczne:</b>					.....	.....	.....	.....		

<sup>3)</sup> Podstawowy parametr do wyliczenia wszystkich składników płatności na zalesianie gruntów rolnych.

Tabela dla Schematu II: Zalesianie gruntów innych niż rolne

	Powierzchnia objęta planem zalesienia (w ha)	Szacowany stopień pokrycia powierzchni sukcesją naturalną (w %)	Powierzchnia zajęta przez sukcesję naturalną	Skład gatunkowy sukcesji naturalnej (w %)	Powierzchnia sukcesji naturalnej w układzie grup gatunków (w ha) <sup>4)</sup>		Powierzchnia dolesienia (w ha)	Powierzchnia dolesienia poszczególnymi gatunkami (w ha)			Powierzchnia dolesienia w układzie grup gatunków (w ha) <sup>5)</sup>			
					Iglaste	Liściaste				Gatunki biocenotyczne	Iglaste	Liściaste		
Razem														
w tym strefa ekotonowa:														
w tym ognisko biocenotyczne:														

4) Podstawowy parametr do wyliczenia płatności na zalesianie gruntów innych niż rolne z sukcesją naturalną, w przypadku gdy sukcesja naturalna zajmuje więcej niż 50% powierzchni objętej planem zalesienia. Powierzchnia sukcesji naturalnej w układzie grup gatunków powinna być przeliczona proporcjonalnie do całej powierzchni kwalifikującej się do objęcia pomocą.

5) Podstawowy parametr do wyliczenia płatności na zalesianie gruntów innych niż rolne z sukcesją naturalną, w przypadku gdy sukcesja naturalna zajmuje od 10 do 50% powierzchni objętej planem zalesienia.

5. Określenie odległości między sadzonkami drzew i krzewów (więźby), warunków techniczno-produkcyjnych sadzonek, liczby sadzonek na hektar, liczby sadzonek potrzebnych do zalesienia oraz formy zmieszania gatunków drzew i krzewów, zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela dla Schematu I oraz dla Schematu II – w przypadku wprowadzania nasadzeń

Gatunek	Charakterystyka sadzonek		Przyjęta więźba sadzenia (w m)	Forma zmieszania	Liczba sadzonek (w tys./ha)	Powierzchnia do zalesienia (w ha)	Liczba sadzonek (w tys. szt.)
	Symbol produkcyjny	Wymagania dla przygotowania					
<b>Razem</b>							

6. Określenie powierzchni zajętej przez kępę lub kępy drzew pochodzących z sukcesji naturalnej, metodą pomiarowo-szacunkową (poprzez określenie średnicy lub szerokości i długości kępy), przez osobę sporządzającą plan zalesienia w obecności właściciela gruntów, zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela dla Schematu II: Zalesianie gruntów innych niż rolne

Powierzchnia objęta planem zalesienia (w ha)	Opis sukcesji naturalnej						
	Powierzchnia zajęta przez sukcesję naturalną (w ha)	Gatunek %	Wiek	Forma zmieszania	Powierzchnia sukcesji naturalnej poszczególnych gatunków (w ha)	Pokrycie powierzchni (w %)	Uwagi
Razem:							
podpis rolnika					podpis osoby sporządzającej plan zalesienia		
data:							

7. Wskazanie, czy planowane zalesienie ma charakter zalesienia pełniącego funkcje wodochronne lub glebochronne zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu.

8. Informacje dotyczące:

1) uprawy gleby na gruntach przeznaczonych do zalesienia, w tym:

- a) sposobu przygotowania gleby,
- b) wymagań, jakie powinien spełniać sprzęt służący do przygotowania gleby,
- c) określenia terminu przygotowania gleby;

2) sadzenia sadzonek drzew i krzewów, w tym:

- a) metody sadzenia drzew i krzewów poszczególnych gatunków,
- b) określenia terminu i kolejności sadzenia:
  - na poszczególnych gruntach,
  - poszczególnych gatunków tych drzew i krzewów;

3) czynności wykonywanych w ramach pielęgnacji założonej uprawy leśnej oraz opisu sposobu i terminu wykonania poprawek, czyszczeń wczesnych i czyszczeń późnych, zgodnie z poniższą tabelą:

Rok	Nazwa czynności	Sposób wykonania	Częstotliwość wykonania	Termin wykonania prac
Założenia uprawy				
II				
III				
IV				
V				

4) ochrony uprawy leśnej przed zwierzętami, w tym:

- a) sposobu grodzenia, powierzchni przeznaczonej do grodzenia oraz terminu wykonania grodzenia i jego utrzymania,
- b) sposobu stosowania repelentów, powierzchni, na której przewidziano ich zastosowanie, i terminu ich zastosowania;

5) ochrony przeciwpożarowej uprawy leśnej, w tym:

- a) sposobu zakładania pasa przeciwpożarowego, określenia jego lokalizacji, długości i szerokości w metrach oraz terminu wykonania,
- b) sposobu i miejsca wykonania punktu czerpania wody, dojazdu do tego punktu oraz terminu wykonania;

6) wymagań, jakie powinno spełniać zalesienie ze względu na potrzeby ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych.

9. Część graficzna planu zalesienia, którą stanowi kopia części mapy ewidencji gruntów i budynków lub jej powiększenie z naniesionymi oznaczeniami poszczególnych gruntów przeznaczonych do zalesienia. Grunty oznacza się na kopii części mapy ewidencji gruntów i budynków w następujący sposób:
- 1) linia niebieska – oznacza granice gruntów objętych planem zalesienia;
  - 2) linia czarna – oznacza granice między nasadzeniami głównych gatunków lasotwórczych; nasadzenia oznacza się symbolem gatunku określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
  - 3) linia czerwona – oznacza granicę polno-leśną;
  - 4) linia zielona ciągła – oznacza granice strefy ekotonowej;
  - 5) punkt zielony lub linia zielona przerywana – oznacza grupę gatunków domieszkowych i biocenotycznych;
  - 6) linia żółta – oznacza granice pasów ochrony przeciwpożarowej;
  - 7) linia brązowa – oznacza granice pomiędzy gruntami przeznaczonymi do zalesienia a gruntami stanowiącymi własność innego podmiotu, użytkowanymi jako grunty leśne albo rolne.



WYSOKOŚĆ STAWEK POMOCY NA ZALESIANIE ORAZ SZCZEGÓŁOWY SPOSÓB OBLICZANIA WSPARCIA NA ZALESIENIE I PREMII PIELĘGNACYJNEJ W PRZYPADKU GRUNTÓW Z SUKCESJĄ NATURALNĄ

**I. Wysokość stawek pomocy na zalesianie**

1) Schemat I: Zalesianie gruntów rolnych

Lp.	Formy pomocy	Drzewa	
		Iglaste	Liściaste
<b>1</b>	<b>Wsparcie na zalesienie</b>		
<b>A</b>	Zalesianie na terenach o korzystnej konfiguracji*	zł/ha	
		<b>4 620</b>	<b>5 240</b>
<b>B</b>	Zalesianie na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12°	zł/ha	
		<b>5 550</b>	<b>6 230</b>
<b>C</b>	Zalesianie na terenach o korzystnej konfiguracji z wykorzystaniem sadzonek mikoryzowanych z zakrytym systemem korzeniowym	zł/ha	
		<b>5 720</b>	<b>4 160</b>
<b>D</b>	Zalesianie na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12° z wykorzystaniem sadzonek mikoryzowanych z zakrytym systemem korzeniowym	zł/ha	
		<b>6 260</b>	<b>4 870</b>
<b>E</b>	<b>Zabezpieczanie przed zwierzyną – grodzenie 2-metrową siatką metalową:</b>	zł	
	– na 1 hektar ogrodzonej uprawy	<b>2 590</b>	
	– na 1 metr bieżący ogrodzonej uprawy	<b>6,50</b>	
<b>2</b>	<b>Premia pielęgnacyjna</b>		
<b>A</b>	Premia pielęgnacyjna:	zł/ha na rok	
	– na terenach o korzystnej konfiguracji	<b>970</b>	
	– na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12°	<b>1 360</b>	
<b>B</b>	Ochrona upraw przed zwierzyną:	zł/ha na rok	
	– zabezpieczenie repelentami	<b>190</b>	
	– zabezpieczenie 3 palikami	<b>700</b>	
	– zabezpieczenie owczą wełną	<b>280</b>	
<b>3<sup>31)</sup></b>	<b>Premia zalesieniowa</b>	zł/ha na rok	
<b>A</b>	w przypadku gruntów niekwalifikujących się na podstawie art. 4 ust. 4 lit. c ppkt (iii) rozporządzenia 2021/2115 do podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, o którym mowa w art. 16 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2021/2115	<b>1 962</b>	
<b>B</b>	w przypadku gruntów kwalifikujących się na podstawie art. 4 ust. 4 lit. c ppkt (iii) rozporządzenia 2021/2115 do podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, o którym mowa w art. 16 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2021/2115	<b>1 438</b>	

\* Tereny płaskie o jednolitym nachyleniu terenu nie większym niż 12°.

<sup>31)</sup> W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

## 2) Schemat II: Zalesianie gruntów innych niż rolne

Lp.	Formy pomocy	Drzewa	
		Iglaste	Liściaste
<b>1</b>	<b>Wsparcie na zalesienie</b>	zł/ha	
<b>A</b>	Zalesianie na terenach o korzystnej konfiguracji	zł/ha	
		<b>4 620</b>	<b>5 240</b>
<b>B</b>	Zalesianie na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12°	zł/ha	
		<b>5 550</b>	<b>6 230</b>
<b>C</b>	Zalesianie na terenach o korzystnej konfiguracji z wykorzystaniem sadzonek mikoryzowanych z zakrytym systemem korzeniowym	zł/ha	
		<b>5 720</b>	<b>4 160</b>
<b>D</b>	Zalesianie na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12° z wykorzystaniem sadzonek mikoryzowanych z zakrytym systemem korzeniowym	zł/ha	
		<b>6 260</b>	<b>4 870</b>
<b>E</b>	Zalesianie w warunkach niekorzystnych (grunty wodochronne i glebochronne) na terenach o korzystnej konfiguracji	zł/ha	
		<b>4 420</b>	<b>5 040</b>
<b>F</b>	Zalesianie w warunkach niekorzystnych (grunty wodochronne i glebochronne) na terenach o nachyleniu terenu powyżej 12°	zł/ha	
		<b>5 270</b>	<b>5 960</b>
<b>G</b>	Zalesianie z wykorzystaniem sukcesji naturalnej na terenach o korzystnej konfiguracji	zł/ha	
		<b>1 700</b>	<b>1 790</b>
<b>H</b>	Zalesianie z wykorzystaniem sukcesji naturalnej na terenach o nachyleniu terenu powyżej 12°	zł/ha	
		<b>2 210</b>	<b>2 310</b>
<b>I</b>	<b>Zabezpieczenie przed zwierzyną – grodzenie 2-metrową siatką metalową:</b>	zł	
	– na 1 hektar ogrodzonej uprawy	<b>2 590</b>	
	– na 1 metr bieżący ogrodzonej uprawy	<b>6,50</b>	
<b>2</b>	<b>Premia pielęgnacyjna</b>		
<b>A</b>	Premia pielęgnacyjna:	zł/ha na rok	
	– na terenach o korzystnej konfiguracji	970	
	– na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12°	1 360	
<b>B</b>	Premia pielęgnacyjna dla upraw zakładanych w warunkach niekorzystnych (grunty wodochronne i glebochronne):	zł/ha na rok	
	– na terenach o korzystnej konfiguracji	1 460	
	– na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12°	2 050	
<b>C</b>	Premia pielęgnacyjna dla upraw zakładanych z wykorzystaniem sukcesji naturalnej:	zł/ha na rok	
	– na terenach o korzystnej konfiguracji	1 250	
	– na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12°	1 750	

<b>D</b>	Ochrona upraw przed zwierzyną:	zł/ha na rok
	– zabezpieczenie repelentami	190
	– zabezpieczenie 3 palikami	700
	– zabezpieczenie owczą wełną	280

## **II. Szczegółowy sposób obliczania wsparcia na zalesienie i premii pielęgnacyjnej w przypadku gruntów z sukcesją naturalną**

1. Jeżeli kępy, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 5 lit. b:

- 1) obejmują więcej niż 50% powierzchni gruntu objętego planem zalesienia, to cały ten grunt jest objęty wsparciem określonym w tabeli schematu II w lp. 1 lit. G albo H oraz premią pielęgnacyjną określoną w tabeli schematu II w lp. 2 lit. C;
- 2) obejmują do 50% powierzchni gruntu objętego planem zalesienia, to drzewa lub krzewy pochodzące z sukcesji naturalnej przeznaczają się do adaptacji, a pozostała część gruntu bez sukcesji naturalnej, na której jest planowane wprowadzanie nasadzeń, jest objęta wsparciem określonym w tabeli schematu II w lp. 1 lit. A–D oraz premią pielęgnacyjną określoną w tabeli schematu II w lp. 2 lit. A.

2. Grunty wymagające zalesienia z uwagi na funkcje wodochronne lub glebochronne są objęte wsparciem określonym w tabeli schematu II w lp. 1 lit. E albo F oraz premią pielęgnacyjną określoną w tabeli schematu II w lp. 2 lit. B, z tym że jeżeli kępy, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 5 lit. b:

- 1) obejmują więcej niż 50% powierzchni gruntu objętego planem zalesienia, to cały ten grunt jest objęty wsparciem określonym w tabeli schematu II w lp. 1 lit. G albo H oraz premią pielęgnacyjną określoną w tabeli schematu II w lp. 2 lit. C;
- 2) obejmują do 50% powierzchni gruntu objętego planem zalesienia, to drzewa lub krzewy pochodzące z sukcesji naturalnej przeznaczają się do adaptacji, a pozostała część gruntu bez sukcesji naturalnej, na której jest planowane wprowadzanie nasadzeń, jest objęta wsparciem określonym w tabeli schematu II w lp. 1 lit. E albo F oraz premią pielęgnacyjną określoną w tabeli schematu II w lp. 2 lit. B.

## KRYTERIA OCENY UDATNOŚCI UPRAW LEŚNYCH

Stopień pokrycia powierzchni uprawy		Przydatność hodowlana (cechy zdrowotne, dostosowanie do siedliska, formy zmieszania, inne)	
%	symbol klasyfikacyjny	%	symbol klasyfikacyjny
powyżej 90	1	uprawy zdrowe, zgodne z siedliskiem, założone prawidłowo, dopuszczalne wady pojedynczo do 10%	1
71-90	2	wady 11-20%	2
51-70	3	wady 21-30%	3
do 50	4	wady powyżej 30%	4

Udatność ocenianej uprawy jest określana dwucyfrowym symbolem klasyfikacyjnym, w którym pierwsza cyfra oznacza wskaźnik stopnia pokrycia, a druga – przydatność hodowlaną, zgodnie z poniższymi tabelami:

Tabela dla nasadzeń sztucznych

Symbol klasyfikacyjny	Ocena
1-1, 1-2, 1-3, 2-1, 2-2, 2-3, 1-4, 2-4	uprawy udane
3-1, 3-2, 3-3, 3-4, 4-1, 4-2, 4-3, 4-4	uprawy nieudane

Tabela dla gruntu z sukcesją naturalną

Symbol klasyfikacyjny	Ocena
1-1, 1-2, 1-3, 2-1, 2-2, 2-3, 1-4, 2-4, 3-1, 3-2, 3-3, 3-4	uprawy udane
4-1, 4-2, 4-3, 4-4	uprawy nieudane

WYSOKOŚĆ ZMNIEJSZEŃ LUB ZWROTÓW WSPARCIA NA ZALESIENIE  
I PREMII PIELEGNACYJNEJ

1	Wsparcie na zalesienie	Brak dowodu zakupu sadzonek	10% wsparcia na zalesienie
2		Przekroczenie co najmniej o 20% planowanego udziału w powierzchni uprawy leśnej drzew gatunków iglastych	5% wsparcia na zalesienie
3	Premia pielęgnacyjna	Niewykaszenie roślinności zagłuszającej sadzonki	5% premii pielęgnacyjnej
4		Niewykonanie cięć pielęgnacyjnych drzew określonych w planie zalesienia	5% premii pielęgnacyjnej